

«آینه‌ای برای این که خودمان را ببینیم»

بابک فرزاد

«پژوهشگاه شهیدبهشتی» یک سالی می‌شود که افتتاح شده‌است. ۱۴ اردیبهشت ماه ۷۶ رقم تأسیس پژوهشگاه به قلم کسی نوشته شد که بی‌تردید سالیانی است، بی ادعا، باری را بر دوش دارد که بعید می‌دانم بر دوش دیگری می‌ماند. افتتاح چنین مکانی برای من به خودی خود شیرین بود و در خاطر ماندگار؛ حتی اگر با تفقد ریاست توانای سازمان قیچی افتتاح «پژوهشگاه» در دست من، به عنوان یکی از فارغ التحصیلان سازمان، قرار نمی‌گرفت. افتتاح پژوهشگاه و وضعی که به وجود می‌آمد برای خیلی‌ها مثل من قابل تصور نبود. آنها که در «کارسوقی» شرکت کرده‌اند می‌دانند که برگزاری آن با چه زحماتی همراه بوده‌است. همیشه کلاسی خالی می‌شد، موکتی و تشکی پهن می‌کردند و با بعضی تمهیدات دیگر کلاس به خوابگاه تبدیل می‌شد. کلاس دیگری را پیدا می‌کردند و با تغییراتی آن را به سالن سخنرانی تبدیل می‌کردند. اگر هم برنامه برای افراد زیادی بود، چون جایی نبود، با تأکید بر محبت و مهربانی موجود میان شرکت‌کنندگان ظرفیت واقعی کلاس به چهار - پنج برابر ظرفیت اسمی آن می‌رسید. پذیرایی و ناهار و شام هم با انجام یک سری عملیات ضربتی و کاملاً تخصصی میسر می‌شد و امثال این؛ صدالبته برگزاری این‌گونه کارسوق‌ها و دوره‌ها، برای ما که شرکت‌کننده بودیم، ناخوشایند هم نبود، اما اگر روش دومی هم وجود داشت، حتماً برگزارکنندگان روش دوم را انتخاب می‌کردند. پژوهشگاه اما خوابگاه دارد، کلاس دارد، آمفی تئاتر دارد، سلف دارد و همین‌هاست که باعث می‌شود بتوان در پژوهشگاه برنامه‌هایی را برگزار کرد که جز در آن و یا حداقل به این شکل ممکن نبود. بنابر این اگر کسی مثل من که این بار نه شرکت‌کننده که به عنوان یک تماشاگر حضور دارد، بخواهد آنچه را که یک سالی که در پژوهشگاه اتفاق افتاده به کوتاهاترین شکل ممکن بنویسد، چیزی شبیه به این خواهد بود:

* «دوره‌های آموزشی» با شرکت دبیران که گزارش تعدادی از آنها در فصلنامه آمد. هر دوره با

شرکت دبیرانی از تمام مراکز سازمان برگزار شد و استقبال بسیار خوبی از آنها به عمل آمد. امید است که این دوره‌ها به خصوص در جزو‌های تکمیلی و راهکارهای نوین آموزشی تأثیر مثبت خود را بگذارد.

* «نشست‌های گروه‌های تخصصی» که با گروه دانش‌آموختگان برق و کامپیوتر سمپاد شروع شد و اینک گروه‌های نجوم و صنایع نیز برنامه‌های مشابهی را دارند. این نشست‌ها که غالباً به صورت سخنرانی است همواره با شرکت تعداد زیادی از دانشجویان همراه بوده‌است. توجه به این نکته لازم است که این نشست‌ها یک برنامه‌ی صرفاً دانشجویی هستند. حضور دانشجویان غیر سمپادی در این نشست‌ها نوید آن را می‌دهد که پژوهشگاه محکم و استوار به سویی می‌رود که به صورت مکان امن، برای هر کس که بخواهد کار علمی کند، در آید.

* «کارسوق‌ها» که اینک با حضور دانش‌آموزان مراکز بیشتری انجام می‌شود. کارسوق‌های خواهران نیز با توجه به رفع شدن مشکلات برگزاری آن به جهت دانش‌آموختگان مراکز «فرزانگان» انجام می‌شود که اولین آن با شرکت دانش‌آموزان هشت مرکز در موضوع کامپیوتر برگزار شد.

* مراسم‌ها، جلسات اداری و گردهم‌آیی‌ها چون گردهمایی مدیران مراکز سازمان با توجه به فضای موجود به بهترین نحو برگزار می‌شود و نیرویی که صرف دغدغه‌های دست و پاگیر اجرایی می‌شد، در بهتر برگزار کردن این برنامه‌ها صرف می‌شود.

شاید بتوان گفت که پژوهشگاه شهیدبهبشتی، برای کسی که بخواهد کاری انجام دهد، عذری باقی نمی‌گذارد. «پژوهشگاه شهیدبهبشتی» دست یاری سازمان است که به سوی همه به خصوص دانش‌آموختگان سمپاد دراز شده‌است. دیر نیست که پژوهشگاه با امکانات بیشتری تجهیز خواهد شد و سازمان در گامی دیگر خواهد توانست سامانه‌ای پویا در امر آموزش و پرورش را به تصویر کشد. نیز پژوهشگاه آرام آرام باید مسافرانی را انتظار کشد. آنهایی که بی سایه پژوهشگاه عرق ریختند و کارهایی بزرگ کردند. مدتی نخواهد بود که خواهند آمد. «رجایی» و «رستگار»^{*} تقاضای استخدام خود را در آموزش عالی فرستاده‌اند. دیگران در پی‌اند و اندکی دیرتر. کار اصلی آنها کار دانشگاهی است، اما باوری در قلب ماست که پژوهشگاه از همت آنها بی بهره نخواهد ماند.

*- این دو عزیز سمپاد و ایران اسلامی جهت ادامه تحصیل به دانشگاه پرینستون آمریکا عزیمت نموده‌اند. دانشگاه «پرینستون» در رده‌بندی دانشگاه‌های ریاضیات جهان همواره جزو سه دانشگاه ردیف اول بوده‌است.